

**STRATEŠKI PLAN
PRAVOBRANITELJA ZA DJECU REPUBLIKE HRVATSKE
za razdoblje 2014. – 2016.**

Vizija

Povećana razina zaštite sve djece u Republici Hrvatskoj, ostvarivanje njihovih prava u svim područjima života i unapređenje njihova položaja u društvu.

Misija

Misija pravobranitelja za djecu je neovisno i samostalno, držeći se načela pravičnosti i morala, štiti, prati i promicati prava i interese djece.

Ciljevi

1. Ostvarenje najboljih interesa djece u RH
 - 1.1. Jačanje zaštite pojedinačnih prava i interesa djece
 - 1.2. Unapređenje pravnog i društvenog položaja djece

1. Ostvarenje najboljih interesa djece u RH

Najbolji interes i unapređenje pravnog i društvenog položaja djece ostvarit će se afirmacijom djece kao subjekata i nositelja prava, djelotvornim javnim politikama, poboljšanjem zakonodavstva te učinkovitim funkcioniranjem svih društvenih sustava, uključujući obitelji. Djelotvorne javne politike usmjerene ostvarenju najboljeg interesa djece, usklađeno funkcioniranje sustava, unapređenje zakonodavstva donošenjem novih, izmjenom postojećih propisa i njihovom dosljednom i djelotvornom primjenom, omogućit će bolju zaštitu djece, bolje uvjete njihova odrastanja i njihovo aktivnije i sadržajno sudjelovanje i utjecaj u društvu u svim segmentima života – obitelji, obrazovanju, socijalnoj skrbi, zdravstvu i drugima. Navedeni opći cilj proizlazi iz Ustava Republike Hrvatske, Konvencije o pravima djeteta, Zakona o pravobranitelju za djecu, te Izvješća o radu Pravobranitelja za djecu.

1.1. Jačanje zaštite pojedinačnih prava i interesa djece

Pojedinačna prava i interesi djece zaštitit će se kroz neposredne mjere u odnosu na dijete, i to kroz obavljanje stručnih poslova u vezi s podnescima i usmenim poticajima upućenim Uredu te kroz stjecanje uvida u način ostvarivanja brige o djeci smještenoj izvan obitelji (terenski rad - obilazak različitih odgojnih, obrazovnih, socijalnih, rehabilitacijskih i odgojnih institucija). Tijekom 2012. godine tako je postupano po 2481 novom predmetu, od kojih su 1228 bile prijave pojedinačnih povreda prava djece. Prijave su se najviše odnosile na područje obiteljskih odnosa i nasilje nad djecom i među djecom. Pravobraniteljica i savjetnici su u 2012. obišli 57 ustanova i lokacija (10 ustanova socijalne skrbi, jedan obiteljski dom, 28 odgojno-obrazovnih ustanova, od čega četiri učenička doma, tri zdravstvene ustanove, dvije terapijske zajednice, tri dječje igraonice, dva dječja odmarališta, četiri kaznene ustanove, dvije udruge koje skrbe o djeci i dva romska naselja. Prilikom obilazaka posebno smo pratili uvjete smještaja, odgoja i skrbi, mogućnosti dječje participacije u pojedinim pitanjima života i rada u ustanovama te suradnju s drugim relevantnim ustanovama.

Postupanjem u konkretnim pojedinačnim slučajevima pravobraniteljica će steći uvid u način ostvarivanja zaštite dječjih prava i cjelinu, procijeniti može li se bolje postupati u zaštiti djece, ukazati gdje je potrebno na nepravilnosti i potaknuti nadležne na aktivnost. Poduzimanjem mjera tako će se smanjiti štetna djelovanja koja ugrožavaju prava i interese djece i postići bolja vidljivost djece u društvu.

Načini ostvarenja postavljenog cilja:

„Postojeći“ načini ostvarenja

1.1.1. obrađivanjem pojedinačnih pritužbi i izrađivanjem upozorenja, prijedloga i preporuka za poduzimanje mjera za sprječavanje štetnih djelovanja koja ugrožavaju prava i interese djece

1.1.2. uvidom u način ostvarivanja brige o djeci smještenoj izvan obitelji

„Novi“ načini ostvarenja

1.1.3. promocijom prava djece na sudjelovanje u društvu

Jedno od najvažnijih područja rada Ureda pravobraniteljice za djecu su obilasci ustanova i mjesta u kojima su djeca trajno smještena ili povremeno borave te susreti, razgovori i suradnja s njima, jer tada izravno od djece doznajemo o njihovim razmišljanjima, problemima i prijedlozima koje smatraju važnim, s ciljem postizanja bolje vidljivosti djece u društvu. Prema Strategiji dječje participacije Ureda pravobraniteljice za djecu u sljedećem razdoblju pojačat će se aktivitet pravobraniteljice i savjetnika na promociji prava djece na sudjelovanje, a ostvarivanje tog prava pratit će se kroz aktivnosti Vijeća za djecu (na razini lokalne zajednice), Vijeća učenika (u osnovnim i srednjim školama i učeničkim domovima) te aktivnosti Vijeća korisnika (u domovima iz sustava socijalne skrbi).

TABLICA POKAZATELJA REZULTATA

Posebni cilj 1.1. Jačanje zaštite pojedinačnih prava interesa djece

Načini ostvarenja	Pokazatelj rezultata	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor	Ciljana vrijednost 2014.	Ciljana vrijednost 2015.	Ciljana vrijednost 2016.
1.1.1. Obradivanjem pojedinačnih pritužbi i izrađivanje upozorenja, prijedloga i preporuka	Broj zatraženih izvješća i izrađenih upozorenja, prijedloga i preporuka na god. razini	Poduzimanjem mjera smanjit će se štetna djelovanja koja ugrožavaju prava i interese djece	Broj	0	Pravobranitelj za djecu	1000	1000	1000
1.1.2. Uvidom u način ostvarivanja brige o djeci smještenoj izvan obitelji	Broj običenih obrazovnih, odgojnih, rehabilitacijskih i zdravstvenih ustanova na god. razini	Uvidom u način ostvarivanja brige o djeci smanjit će se štetna djelovanja koja ugrožavaju prava i interese djece	Broj	0	Pravobranitelj za djecu	50	50	50
1.1.3. Promocijom prava djece na sudjelovanje	Broj organiziranih susreta i razgovora s	Organiziranjem razgovora i susreta s djecom pratit će	Broj	0	Pravobranitelj	20	20	20

	djecom predstavnicima Vijeća za djecu, Vijeća učenika i Vijeća korisnika	se ostvarivanje prava djece na sudjelovanje			za djecu			
--	--	---	--	--	----------	--	--	--

TABLICA POKAZATELJA UČINKA

Posebni cilj 1.1. Jačanje zaštite pojedinačnih prava i interesa djece

Posebni cilj	Pokazatelj učinka	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor	Ciljana vrijednost 2014.	Ciljana vrijednost 2015.	Ciljana vrijednost 2016.
1.1. jačanje zaštite pojedinačnih prava i interesa djece	Postotak prihvaćenih upozorenja, prijedloga i preporuka na god razini	Sprječavanje štetnih djelovanja koja ugrožavaju prava i interese djece	%	0	Pravobranitelj za djecu	32	32	32

1.2. Unapređenje pravnog i društvenog položaja djece

Općim inicijativama i promicanjem prava djece kroz proaktivno, preventivno i dugoročno djelovanje, koje obuhvaća veći broj djece potiče se unapređenje pravnog i društvenog položaja djece. Izuzetno važnim smatramo ostvarivanje utjecaja kroz aktivnosti usmjerene promicanju prava djece, praćenje usklađenosti zakona i drugih propisa s odredbama Konvencije o pravima djeteta, i sudjelovanje na saborskim odborima u predlaganju izmjena i dopuna zakona; kroz praćenje primjene propisa i dokumenata te praćenje provedbe strategija i planova te s tim u vezi davanje preporuka i prijedloga mjerodavnim tijelima; kroz međuinstitucionalnu suradnju u ulozi medijatora i moderatora bolje zaštite prava djece, kroz međunarodnu i bilateralnu suradnju radi razmjene informacija i promocije prava djece. (Tako smo tijekom 2012., s ciljem unapređivanja zaštite veće grupe djece u RH, nadležnim institucijama uputili 51 opću preporuku, organizirali sedam stručnih skupova, sudjelovali u donošenju 33 propisa, surađivali s nacionalnim i međunarodnim organizacijama. Posebno ističemo kontinuirani rad s djecom kroz aktivnosti Mreže mladih savjetnika pravobraniteljice za djecu u Zagrebu i u regionalnim uredima u Splitu, Rijeci i Osijeku).

Načini ostvarenja postavljenog cilja:

„Postojeći“ načini ostvarenja

- 1.2.1. praćenjem usklađenosti zakona i drugih propisa s odredbama Konvencije o pravima djeteta
- 1.2.2. aktivnostima usmjerenim promicanju prava djece
- 1.2.3. međuinstitucionalnom i međunarodnom suradnjom

„Novi“ načini ostvarenja

- 1.2.4. promocijom udomiteljstva i deinstitutionalizacije

Planom deinstitucionalizacije i transformacije domova za djecu bez odgovarajuće roditeljske skrbi, domovi su počeli razvijati programe koji doprinose deinstitucionalizaciji i decentralizaciji, koji podižu kvalitetu života djece na stalnom smještaju, a domove pretvaraju u centre za pružanje socijalnih usluga. Pravobraniteljica za djecu će u sljedećem razdoblju, u cilju sveobuhvatne zaštite ove skupine djece pojačati svoje aktivnosti. Na priobalnom području RH, koji obuhvaća domove: Dječji dom „Pula“; Dječji dom „I.B. Mažuranić“, Lovran; Dječji dom Izvor, Selce; Dječji dom „Braća Mažuranići“, Novi Vinodolski; Dječji dom „Maestral“, Split; Dječji dom „Maslina“, Dubrovnik, tako će kroz traženje izvješća domova o situaciji u zajednici i preporuke predstavnicima lokalne zajednice za sufinanciranje organiziranog stanovanja, u suradnji s CZSS, domovima i školama promovirati udomiteljstvo i provođenje preventivnih poludnevnih boravaka za djecu i PSP-a.

TABLICA POKAZATELJA REZULTATA

Posebni cilj 1.2.

Načini ostvarenja	Pokazatelj rezultata	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor	Ciljana vrijednost 2014.	Ciljana vrijednost 2015.	Ciljana vrijednost 2016.
1.2.1. Praćenje usklađenosti zakona i drugih propisa s odredbama CRC	Broj izrađenih mišljenja i prijedloga na zakonske tekstove i podzakonske propise na god. razini	Upućivanjem prijedloga postignut će se bolja uređenost propisa i veća razina zaštite dječjih prava	Broj	0	Pravobranitelj za djecu	15	15	15
	Broj poticaja za izradu prijedloga izmjena i dopuna zakona na god. razini	Upućivanjem prijedloga postignut će se bolja uređenost propisa i veća razina zaštite dječjih prava	Broj	0	Pravobranitelj za djecu	5	5	5
	Broj upozorenja, prijedloga i preporuka nadležnim tijelima i institucijama na god. razini	Poduzimanjem mjera smanjit će se štetna djelovanja koja ugrožavaju prava i interese djece	Broj	0	Pravobranitelj za djecu	50	50	50
1.2.2. Aktivnostima usmjerenim promicanju prava djece	Broj konzultativnih sastanaka s djecom na god. razini	Održavanjem sastanaka s djecom potaknut će se dječja participacija i uključivanje djece u rasprave o načinima bolje zaštite djece	Broj	0	Pravobranitelj za djecu	12	12	12
	Broj obilježavanja tematskih događaja na god. razini	Obilježavanjem tematskih događaja promovirat će se u javnosti prava djece	Broj	0	Pravobranitelj za djecu	6	6	6
	Broj tiskanih promotivnih materijala, letaka i	Tiskanjem materijala promovirat će se prava djece	Broj	0	Pravobranitelj za djecu	4	4	4

	zbornika na god. razini							
1.2.3. Međuinstitucionalnom i međunarodnom suradnjom	Broj održanih sastanaka s tijelima javne vlasti, ustanovama, nevladinim i strukovnim udrugama na god. razini	Održavanjem sastanaka (moderiranjem i medijacijom) potaknut će se bolja zaštita djece	Broj	0	Pravobranitelj za djecu	20	20	20
	Broj održanih susreta s predstavnicima europske i regionalne mreže pravobranitelja za djecu i svjetskih organizacija za prava djece na god. razini	Održavanjem sastanaka i susreta ostvarit će se razmjena informacija i promocija prava djece	Broj	0	Pravobranitelj za djecu	6	6	6
1.2.4. Promocijom udomiteljstva i deinstitucionalizacije	Broj održanih susreta i sastanaka s predstavnicima domova, lokalne zajednice, CZSS i škola	Održavanjem sastanaka i susreta ostvarit će se promocija udomiteljstva i deinstitucionalizacije	Broj	0	Pravobranitelj za djecu	2	2	2

TABLICA POKAZATELJA UČINKA

Posebni cilj 1.2.

Posebni cilj	Pokazatelj učinka	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor	Ciljana vrijednost 2014.	Ciljana vrijednost 2015.	Ciljana vrijednost 2016.
1.2. Unapređenje pravnog i društvenog položaja djece	Postotak prihvaćenih upozorenja, prijedloga i preporuka sveobuhvatne zaštite na god. razini	Unapređenje pravnog i društvenog položaja djece, te povećanje ulaganja i izdvajanja sustava koji se bavi djecom i obiteljima	%	0	Pravobranitelj za djecu	32	32	32

TABLICA VEZE STRATEŠKOG PLANA I DRŽAVNOG PRORAČUNA

Opći cilj	Posebni cilj	Program u državnom proračunu	Pokazatelj učinka	Način ostvarenja posebnog cilja	Aktivnost/projekt u državnom proračunu	Pokazatelj rezultata
Ostvarenje najboljih interesa djece u RH.	Jačanje zaštite pojedinačnih prava i interesa djece	2116 Zaštita i promicanje prava djece	Postotak prihvaćenih upozorenja, prijedloga i preporuka	1.1.1. Obradivanjem pojedinačnih pritužbi i izrađivanje upozorenja, prijedloga i preporuka	A739000 Zaštita, praćenje i promicanje prava djece K739001 Informatizacija ureda	Broj zatraženih izvješća i izrađenih i upozorenja, prijedloga i preporuka
				1.1.2..Uvidom u način ostvarivanja brige o djeci smještenoj izvan obitelji	A739000 Zaštita, praćenje i promicanje prava djece K739001 Informatizacija ureda	Broj običanih obrazovnih, odgojnih, rehabilitacijskih i zdravstvenih ustanova
				1.1.3.Promocijom prava djece na sudjelovanje	A739000 Zaštita, praćenje i promicanje prava djece K739001 Informatizacija ureda	Broj organiziranih susreta i razgovora s djecom predstavnici ma Vijeća za djecu, Vijeća učenika i Vijeća korisnika
	Unapređenje pravnog i društvenog položaja djece	2116 Zaštita i promicanje prava djece	Postotak prihvaćenih upozorenja, prijedloga i preporuka sveobuhvatne zaštite	1.2.1.Praćenjem usklađenosti zakona i drugih propisa s odredbama CRC	A739000 Zaštita, praćenje i promicanje prava djece K739001 Informatizacija ureda	Broj izrađenih mišljenja i prijedloga na zakonske tekstove i podzakonske propise Broj poticaja za izradu prijedloga izmjena i dopuna zakona Broj upozorenja prijedloga i preporuka nadležnim tijelima i institucijama
				1.2.2.Aktivnostima usmjerenim na promicanje prava djece	A739000 Zaštita, praćenje i promicanje prava djece K739001 Informatizacija ureda	Broj konzultativnih sastanaka s djecom Broj obilježavanja tematskih događaja Broj tiskanih promotivnih

					materijala, letaka i zbornika
			1.2.3.Međuinstitucionalnom i međunarodnom suradnjom	A739000 Zaštita, praćenje i promicanje prava djece K739001 Informatizacija ureda	Broj održanih sastanaka s tijelima javne vlasti, ustanovama, nevladinim i strukovnim udrugama Broj održanih susreta s predstavnicima europske i regionalne mreže pravobraniteljica za djecu i svjetskih organizacija za prava djece
			1.2.4.Promocijom udomiteljstva i deinstitutionalizacije	A739000 Zaštita, praćenje i promicanje prava djece K739001 Informatizacija ureda	Broj održanih susreta i sastanaka s predstavnicima domova, lokalne zajednice, CZSS i škola

Pravobraniteljica za djecu

Zagreb, 10. svibnja 2013.

Mila Jelavić, dipl. iur